

ПРЕС ИНФОРМАЦИЈА О .СРБ ДОМЕНУ

Линкуј као што говориш!

Шта је .СРБ?

Ћирилички интернет домен .СРБ је нови, други национални домен Републике Србије. Део је породице интернационализованих назива домена (Internationalized Domain Name - **IDN**), односно назива домена који нису написани енглеским алфабетом.

Које земље имају свој IDN на националном писму?

- Први интернационализовани домени највишег нивоа (IDN ccTLD) активирани су 5. маја 2010. за три домена која користе арапско писмо, а представљају Египат, Саудијску Арабију и Уједињене Арапске Емирате.
- Русија је у 12. маја 2010. постала прва држава која је регистровала називе домена и на ћирилици, са ознаком ".рф". Србија је друга земља која је 3. маја 2011. добила свој ћирилички домен ".срб". Потом је Украјини додељен домен ".укр", а Бугарска очекује да ће ускоро добити свој ћирилички домен ".бг".
- Национални домени на кинеском писму, у неколико варијанти, активирани су 25. јуна 2010.
- У међувремену су за већи број земаља одобрени називи домена на националном писму или су ти процеси у току (више информација на: www.icann.org/en/topics/idn).

Који ће адресни простори постојати у оквиру .СРБ домена?

Предложена је поддоменска структура у оквиру .СРБ домена истоветна по намени постојећим поддоменима у оквиру .RS домена.

Предлог листе назива .СРБ поддомена:

.RS домен	.СРБ домен	Образложење
.co.rs	.пр.срб	привреда, предузеће, предузетник
.org.rs	.орг.срб	организација
.edu.rs	.обр.срб	образовање
.in.rs	.од.срб	предлог од

За делегиране домене предложени су следећи називи:

.gov.rs	.вл.срб	влада, власт
.ac.rs	.акм.срб	академска мрежа

Коначну листу назива .СРБ поддомена утврдиће Скупштина РНИДС-а.

Које су предности .СРБ домена?

1. Једини интернет домен на свету у којем се интернет адресе пишу онако како се и изговарају.

Захваљујући особености српске ћирилице да једном гласу одговара једно слово, адресе .СРБ домена ће се, за разлику од, рецимо, мноштва домена на енглеском алфabetу, недвосмислено изговарати управо онако како су и написане.

2. Остварење уставног права грађана Србије да могу да користе интернет домене на свом званичном писму.

У време када се у развијеним земљама и право на Интернет сматра за основно људско право, када и највеће земље света брину о очувању националног идентитета кроз домене на свом писму, Србија је међу првима направила корак ка успостављању домена на националном писму.

3. Правовремено заузимање слободног интернет простора за будуће потребе.

Развој Интернета је такав да ће врло брзо скоро сваки човек морати да има сопствени интернет идентитет. За фирме и организације то је већ сада неопходно. С обзиром на заузетост многих појмова, имена и назива у постојећим интернет доменским просторима, увођење .СРБ домена представља правовремено заузимање слободног интернет простора за разне, тренутно и непредвидљиве, будуће потребе. Постоје озбиљне претпоставке да ће у будућности чак и многи од уређаја које свакодневно користимо имати своју сопствену интернет адресу. Футуристички пример: ваш дигитализовани аутомобил са адресом "мојаљутамашина.срб" сам заказује сервис и замену уља!

Који знаци смеју да буду коришћени у називима .СРБ домена?

Називи српских ћириличких интернет домена, поред 30 слова српске ћирилице (а-ш), могу да садрже и цифре (0-9) и цртицу (-). Не смеју да садрже цртицу на почетку или крају, као ни две узастопне цртице на трећој и четвртој позицији. Назив .СРБ може да садржи највише 63 ASCII знака после АСЕ компатибилне конверзије.

Како ћемо убудуће да пишемо "www" у адресама .СРБ сајтова?

Технички гледано, уопште није потребно писати "www" испред адресе сајта. То је више остатак првобитне праксе у писању интернет адреса. И сви постојећи сајтови са .RS доменом могу да се пронађу без "www" на почетку, наравно, ако је правилно подешен сервер на коме су хостовани.

Када почиње регистрација .СРБ домена?

Одлуку о томе доносе надлежни органи РНИДС-а. Пре почетка регистрације, потребно је усвојити одређена правила и процедуре, што ће бити разматрано на седници Скупштине РНИДС-а 28. маја 2011.

Почетак слободне регистрације .СРБ домена очекује се на јесен, а до тада ће први домаћи сајт на новом националном ћириличком домену, на адреси **рнидс.срб**, бити место за тестирање примене ове новине на српском делу Интернета.

Хронологија настанка .СРБ домена

Новембар 2009.

Интернет корпорација за додељена имена и бројеве (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, **ICANN** - чита се **АЈКАН**) започео убрзани процес успостављања домена највишег нивоа који омогућава интернационализована имена домена (Internationalized Domain Name, **IDN**), односно назива интернет домена који нису написани енглеским алфабетом.

Децембар 2009.

Влада Републике Србије задужила Министарство за телекомуникације и информационо друштво (**МТИД**), да у сарадњи са Регистром националног интернет домена Србије (**РНИДС**), предузме потребне активности за добијање ћириличног домена.

Фебруар 2010.

РНИДС започео јавну расправу о потреби постојања ћириличног домена и процедуру за избор локализованог домена највишег нивоа на српском језику и ћириличком писму.

16. јун 2010.

Завршена јавна расправа, анкета и гласање о томе како треба да гласи ћирилички Интернет домен Србије. Два предлога са највише гласова Интернет заједнице у Србији ("**.срб**" и "**.србија**") послати су на евалуацију ICANN-у.

15. јул 2010.

МТИД оценио да РНИДС испуњава све услове за управљање регистром домена на ћирилици.

8. новембар 2010.

ICANN прихватио предлог РНИДС-а да ознака **.СРБ** буде ћирилички домен Србије и доделио ову ознаку нашој земљи за други национални домен на Интернету.

Новембар - децембар 2010.

Покренута јавна расправа о принципима и правилима за регистрацију ћириличног домена.

21. април 2011.

Управни одбор ICANN-а подржао захтев да се РНИДС-у додели домен **.СРБ** на управљање.

3. мај 2011.

Ћирилички домен **.СРБ** постао видљив на Интернету, пошто је **IANA** (Internet Assigned Numbers Authority) донела одлуку да га додели РНИДС-у на управљање.

11. мај 2011.

Нова званична интернет презентација РНИДС-а постала и први домаћи сајт на новом националном ћириличком домену, на адреси **рнидс.срб**.

Шта следи?

На седници **Скупштине РНИДС-а** 28. маја 2011. биће разматрани акти који регулишу регистрацију **.СРБ** домена. Почетак слободне регистрације **.СРБ** домена очекује се на јесен.

КОРИСНЕ АДРЕСЕ ЗА ШИРЕ ИНФОРМАЦИЈЕ:

Форум РНИДС-а

- Како треба да гласи ћирилички Интернет домен Србије? - www.forum.rnids.rs/index.php?board=1.0
- Јавна расправа о принципима и правилима за увођење и регистрацију ћириличног .СРБ домена - www.forum.rnids.rs/index.php?board=5.0

Сајт РНИДС-а

- Ћирилички домен и IDN - www.rnids.rs/cir/ћирилички-домен-и-idn
- Извештај Радне групе за спровођење поступка јавне расправе за избор ћириличног интернет домена Србије - www.rnids.rs/data/DOKUMENTI/Dokumenti%20radnih%20grupa/2010-06-17-RNIDS-Glasanje-KonacniRezultati-01.pdf
- Извештај Радне групе за израду Нацрта Правилника за регистрацију ћириличног интернет домена Србије - www.rnids.rs/data/O%20NAMA/Radne%20grupe/RgIDN-izvestaj-FINAL_20101223-1.pdf

Сајт ICANN-а

- IDN - www.icann.org/en/topics/idn

КОНТАКТ

Регистар националног интернет домена Србије

Жоржа Клемансоа 18а/1
11000 Београд, Србија
ПАК 101147

Интернет адресе:

www.rnids.rs
rnids.rs

Радно време: 09.00-17.00, радним данима

Телефони: +381 (0)11 7281-281 и 7281-282

E-mail:

Општи контакт - kancelarija@rnids.rs
Контакт у вези интернет домена - rs@rnids.rs
Контакт са медијима - mediji@rnids.rs

ПРИЛОГ:

Логотип .СРБ домена у свим графичким форматима можете да преузмете на адреси:
www.rnids.rs/cir/визуелни-стандарди

ХВАЛА НА САРАДЊИ!